

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A jóllét és egészség alapja a konyhakert!

A Magyar Nép legújabb könyve.

A világháború után az emberiség táplálkozásának rendszerében nagy átalakulás történt. A kenyér és hús szerepe a zöldség és gyümölcs-eledelek mellett háttérbe szorult. Ezzel magya-

olyan jól értékesíteni, mint néhány évvel ezelőtt, de még ma is a zöldség a legjobban fizetett piaci termék, amint éppen most a hagyma el nem képzelt magas ára is igazolja. Így hát a zöldségter-

Kertészkedő székelyek.

rázható, hogy a gazdasági termékek piacán az értékesítési lehetőségekben és az árakban nagy eltérések keletkeztek. A kenyérmagvak megolcsultak, a zöldség és gyümölcs pedig nagyon kapós piaci portékává váltak és megdrágultak.

A helyzet napjainkban bizonyos tekintetben kiegyensúlyozódott, mert nem lehet a zöldséget

melés feltétlenül hasznosító foglalkozás. Jövedelmezőségét egybevetve a szántóföldi növénytermelés hasznával, a mérleg határozottan a zöldségtermelés javára billen!

Ettől eltekintve meg kell értenie minden falusi gazdálkodónak, hogy a helyes táplálkozás alapja, az egészséges eledelek kimeríthetetlen

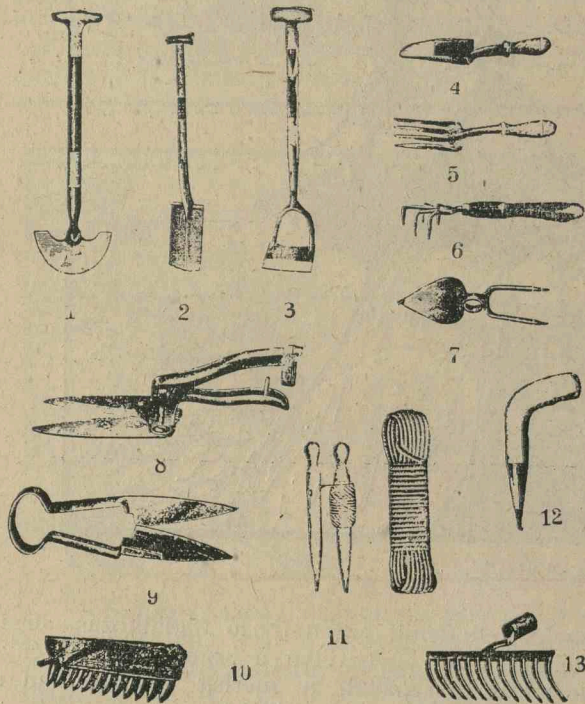
tárháza a konyhakert. Ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni, mert a dicséretre méltó példák mellett azt is látjuk, hogy egyes vidékeken nem termelnek egyáltalában konyhakerti növényeket, sőt a ház számára sem vetnek zöldséget. A házikertben kukoricát, kendert, legjobb esetben krumplit művelnek. Ez bizony elitelésre méltó, káros szokás! Télen az egészséges és helyes táplálkozási rend zöldség nélkül nem valósítható meg!

A Magyar Népből régóta hirdetjük ezeket az igazságokat. Am a kérdés nagy jelentőségét látva, a zöldségtermelés tudományát „Konyhakertészet” címen kis könyvecskében is kiadtuk. A könyv szerzője Koncz Lajos tanár kiváló érzékkel és nagy szaktudással írta meg a kisgazdák számára legfontosabb tudnivalókat. A könyvecske nemcsak a termelés kérdéseivel foglalkozik, hanem az elraktározás és télire való eltevés módzatait is megtárgyalja. Hasznos utasításokat és eljárásokat közöl Koncz tanár könyvében arra vonatkozólag, hogy a gondos gazdasszony milyen módon láthatja el egész télen át háztartását elraktározott friss és aszalt, elsózott vagy ecetbe rakott zöldséggel.

A könyv szerzője részletesen ismerteti a szántóföldön is haszonnal termelhető zöldségeket. Nyilván azzal a céllal, hogy a földműveseket belterjesebb gazdálkodásra serkentse.

Koncz Lajos könyvének időszerűbb tárgyú könyvet ma el sem lehet képzelni. Azzal a jelszóval hívjuk fel olvasóink figyelmét a könyvre, hogy

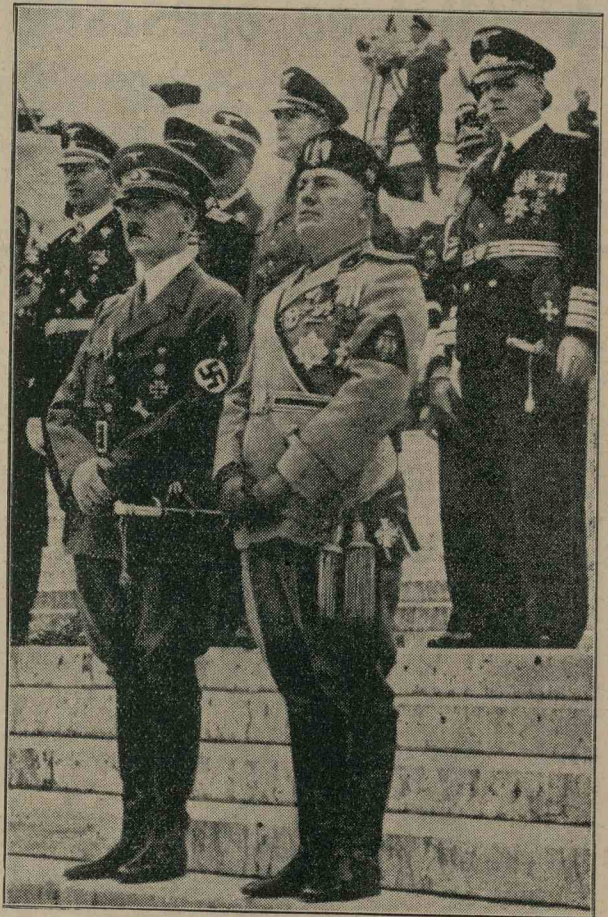
„A jóllét és egészség alapja a konyhakert”.

1. Pázsitzegélynyeső-ásó. 2. Kerti ásó. 3. Útkotró. 4. Ültető ásó. 5. Gyomláló villa. 6. Gyomláló. 7. Villás kapa.
- 8., 9. Fűnyíró-olló. 10. Pázsitgereblye. 11. Kerti zsinór és cövek. 12. Ültető fa. 13. Kerti gereblye.

Együtt a két népvezér.

Hitler olaszországi látogatását úgy ismertetik és méltányolják a lapok, mint Európa ujabbkori történelmének legfontosabb eseményét. A két népvezér, Hitler és Mussolini, Európa két legjobban szervezett és legharciasabb nemzetének barátságát pecsételték meg. Kétezeréves ellentét és vetélkedés után közös politikai célokat tűztek

Hitler és Mussolini találkozása.

ki és egymás támogatására szövetkeztek a többi hatalmakkal szemben. Milyen hatással lesz ez a szövetkezés a szomszédos kis államokra, milyen irányba tereli a Duna-medence kérdésének megoldását? A tárgyalásokon erről is sok szó esett, sőt talán ez volt a főtárgy, de a határozatokat alighanem csak a tényleges következményekből fogjuk megtudni. Hitler látogatása a legpompásabb ünnepek között zajlott le. Képünkön Hitler és Mussolini együtt nézik egy tisztelgő felvonulás jeleneteit.

Akar-e valaki háborút?

Az utóbbi napokban újra Genf felé fordult a világ érdeklődése. A népszövetségi palotában tanácskoznak a világ politikai orvosságai, a nagybeteg emberiséget akarják meggyógyítani. A vezérszólam most is az, hogy az egyes államok közt felmerülő vitás kérdéseket úgy oldják meg, hogy a háborút elhessen kerülni.

Kezdetben, nem is olyan régen, az emberiség úgy tekintett a Népszövetségre, mint megfelebbezhetetlen bíróságra. Amit ott mondtak, az irányította a népek sorsát. Az utóbbi években azonban a Népszövetség régi nagy tekintélye megcsorbult s tanácskozásai iránt is az érdeklődés megcsappant.

Ausztria villámgyors bekebelezése, Abesszinia elfoglalása, a spanyol háború, olyan tények voltak, amelyek előtt a Népszövetség politikai tudósainak és nemzetközi jogászainak is meg kellett hajolniuk. A befejezett tények elhomályosították a Népszövetség által felállított elméleti tilalomfákat.

A genfi nagy színjáték, ahol a vezető szerepet most Halifax lord, az angol külügyminiszter játssza, így is rendkívül érdekes és izgalmas fordulatokban gazdag. Az abesszin kérdés tárgyalásánál személyesen megjelent Hailé Szelasszié, a földönfutó császár is. Midőn feketeszakállas, törékeny alakja megjelent a Népszövetség tanácsülésének a palotájában, a tagállamok kiküldöttei riadtan fordultak feléje s izgatottan várták: mi fog most történni?! Az angol clasz megállapodások után az abesszin kérdést mindenki elintézettnek tekintette. A számüzött császár megjelenésétől és fellépésétől azonban izgalmas fordulatot vártak.

De nem történt semmi sorsdöntő dolog. Hailé Szelassziéval rendkívül udvariasan és figyelmesen bántak. Sőt, a tanácsülés asztalához ültették, mint olyan embert, akit az abesszin kérdés legelső sorban érdekel. És ekkor felállt Halifax lord, a sovány, kétméter magas angol külügyminiszter, felváltva a diplomácia legravaszabb szónoki fegyvereivel, s olyan beszédet mondott, amely Hailé Szelassziének, a számüzött császárnak s az elfoglalt Abessziniának csaknem mindenben igazat adott, de ugyanakkor

kijelentette, hogy a befejezett tényeken nem lehet változtatni s ha az abesszin kérdésben a Népszövetség tagállamai az előzőleg elfoglalt álláspontjukhoz ragaszkodnak, akkor világháború tör ki. Ki akarja a világháborút?! — mondotta megrendítő hangon Halifax lord. És ekkor a Népszövetség kiküldöttei meghunyászkodva ültek a gyönyörű békepalota széksoraiban s kénytelenek voltak igazat adni a szónokló Halifax lordnak.

Az angol külügyminiszter az érvek özönét zuditotta a Népszövetség tagállamai felé. Kijelentette többek közt, hogy a mai tökéletlen világban az előre kidolgozott elvek, azok az elvek, amelyek előzőleg a nemzetközi béke megőrzését célozták, még jobban növelhetnék a nemzetek közti egyenetlenséget, noha a Népszövetség éppen ezt nem akarja és ezért van szükség arra, hogy sok tekintetben módosítsa felfogását. Habár a Népszövetségnek az a célja, hogy a nemzetközi jogokat biztosítsa, még ennél is fontosabb néha a mindenekfelett álló eszmény, a békének a gondolata.

Ezek a szavak súlyos pörölycsapásként hullottak a népszövetségi tagállamok kiküldötteire. Halifax lord után a francia külügyminiszter állt fel és ő is az angol álláspont-hoz való csatlakozását jelentette be. Akik tehát azt hitték és várták, hogy Hailé Szelasszié megjelenése felrobbantja a népszövetségi tanácsülés nyugodt menetét, súlyosan csalatkoztak. Maga a számüzött császár is megszeppenve ült a Népszövetség tanácsasztalánál s a legnagyobb meglepetésre kijelentette, nem akarja a világháborút, s hajlandó Olaszországgal olyan irányu tárgyalásokba bocsátkozni, hogy Abesszinia kérdését békésen oldják meg.

Halifax lord nagy beszéde ilyen formán Abesszinia sorsát elintézte. A világ nem akar háborút, tehát a Népszövetség tagállamai kénytelenek elismerni Abesszinia meghódítását és az olasz császárságot. Ma már nyilvánvaló, hogy Hailé Szelassziét a szovjet vonultatta fel a népszövetségi palotába. Azt hitte, hogy ezzel az ügyes diplomáciai fogással felrobbantja az angol-olasz megállapodásokat és a Népszövetség tagállamait

Abesszinia mellé állítja. A csselfogás ezuttal sem vált be. A szovjet diplomácia újból csufos kudarcot szenvedett s maga Litvinov is beérte egy langyos felszólalással, amelyben sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy a Népszövetség már több határozatát megvál-

toztatta s nem tudott nagyfontosságú kérdésekben kellő erélyt mutatni.

Ha a Népszövetség az abesszin-kérdést meguszta, sokkal könnyebben fog átvergődni azokon az akadályokon, amelyek a spanyol kérdés tárgyalásánál fognak felmerülni.

. Külföld .

A román külügyminiszter nagyjelentőségű kijelentést tett a Népszövetség ülésén. Petrescu Comnen, román külügyminiszter a kisantant államok és Balkánszövetség államainak nevében határos kijelentést tett a Népszövetség ülésén. A román külügyminiszter kijelentette, hogy Románia tagja ugy a kisantantnak, mint a Balkánszövetségnek és mind a két szervezet már kinyilvánította véleményét a Rómában megkötött olasz-angol egyezmény ügyében. Kifejtette, hogy örömmel használja fel ezt az alkalmat is, és legmelegebben üdvözlözi az angol és olasz megegyezést, mert ennek feltétlenül jó hatása lesz az európai helyzetre. Petrescu Comnen külügyminiszter genfi nyilatkozata nagyon jó hatást váltott ki, a Népszövetség tagállamainak körében. Megállapították, hogy a kisantant és a Balkánszövetség államai kellő módon értékelik az Anglia és Olaszország között létrejött egyezményt.

Miért tárgyaltak Hitler és Mussolini? A külpolitika érdekes eseményei egymásra torlódnak az utóbbi hetekben. Még idő sem volt rá, hogy Hitler és Mussolini tárgyalásairól kellő képet kapjunk, már a Népszövetség ülésein zajlanak fontos megbeszélések. Annyit azonban elárulnak a titkos és nyilvános tárgyalásokról szóló jelentések, hogy a legtöbb gond a Középeurópa helyzetének a megoldása terheli a külpolitika intézőit. Hova dől el azoknak az országoknak a sorsa, amelyek Ausztria csatlakozása következtében Németország szomszédságába kerültek? Folytak a jóslatok, természetesen a különféle érdekek és csoportosulások szájaize szerint. A francia újságok egy része például azt írta, hogy a római tárgyalásokon az olaszok Magyarországot a németek gazdasági és politikai befolyásának engedték át. Az olasz hivatalos sajtóiroda erélyesen megcáfolta ezt a hirt. Eszerint Olaszország semmit sem adott föl azokból a kapcsolatokból, amelyek Magyarországhoz fűzik. Gazdasági téren az olaszoknak éppen nagy szükségük van Magyarországra, hiszen most is a jövővi búzatermés fölösle-

gének nagy részét Olaszország számára költötték le. Egyébiránt itt jegyezzük meg, hogy a magyar gabonaértékesítés gondját már is megoldotta az a körülmény, hogy Németország kétmillió márká búzát kötött le a világiaci áránál magasabb áron.

Alfonz, volt spanyol király tárgyalásai. Hitler római látogatása alkalmával Alfonz, volt spanyol király Rómában beható tárgyalásokat folytatott Mussolinivel és Hitlerrel. Hín szerint arról tárgyalt, hogy Franco végleges győzelme esetén a Bourbon királyi háznak biztosítsák a spanyol trónra való visszatérését.

Uj kormánya van Magyarországnak. Középeurópa belső vajadására vall az a körülmény is, hogy Magyarországon máról holnapra kormányváltás következett be. A Darányi-kormány lemondása után Imrédy Béla alakított új kormányt. A hir mindenki ben azt a kérdést vetette föl: valami külpolitikai nézőpont vagy belső rendszer-változás tette szükségessé a gyors kormányváltást? Az Imrédy-kormány első megnyilatkozásai úgy szólnak, hogy az új kormány célkitűzéseit különösen az ezermillió pengős belső beruházási tervek keresztülvitele. Ezek után arra lehet következtetni, hogy a kormányváltásnak inkább személyi okai vannak. Darányi jókai ráta s meggyőződéses ember volt, de nem tanusított kellő erélyt az ország rendjének meg-

6 FUTÓROZSÁT

a legmodernebb folyton virágzó angol fajokból;
New Dawn és Blaze

100.— Lei

előrefizetés vagy utánvét ellenében p rtómentesen bár.
mely postaállomásra szállítunk.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA. — AIUD. Jud. Alho.

védésében. Imrédy kormánya olyan emberekből alakult meg, akik kifelé is, befelé is kellő sullyal tudják képviselni az ország érdekeit. Imrédynek személy szerint nagy tekintélyt kölcsönöz az, hogy elsőrangú pénzügyminiszter. A magyar nemzeti bank az ő vezetésével alatt nagyon megszilárdult.

A csehszlovákiai helyzet alakulása. Amint ismeretes, az angolok és a franciák azt a tanácsot adták a csehszlovák kormánynak, hogy dolgozzon ki új kisebbségi törvényt, amely a németek, magyarok, lengyelek és rutének helyzetét méltányosan rendezi. A csehszlovák kormány megfogadta a tanácsot s törvényjavaslatot készült benyújtani a kisebbségi kérdés rendezéséről. A javaslat előkészítése során a csehszlovákiai magyarság is írásba foglalta sérelmeit, amelyeket politikai, gazdasági és kulturális téren szenvedett és beadványában a sérelmek orvoslását kérte. A lengyelek, akik mintegy kétszáz ezeren élnek Csehszlovákiában, a magyaroknál sokkal erősebb követelésekkel álltak elé. De a főkérdés mégis az marad, hogyan fog Csehszlovákia német polgáraival megegyezésre jutni? Henlein, a németek politikai vezére, olyan kö-

veteléseket állított föl, amelyek Csehszlovákia állami létét is válságba sodornák. A közvetítést az angolok vették kezükbe, akik el szeretnék kerülni, hogy francia szövetségeseik s így ők maguk is, Csehszlovákia miatt bonyodalmakba sodródjanak. Henleint, a németek vezérét Angliába hívták s ott akarták enyhébb felfogásra bírni. Kérdés, hogy ennek a törekvésnek lesz-e eredménye? Henlein végül alighanem azokhoz a tanácsokhoz fog igazodni, amelyeket a nagynémetek fognak neki sugalmazni.

Forradalom Braziliában. Braziliában szélső jobboldali forradalmat vertek le. A hivatalos közlemény szerint a lázadók részben rendőr, részben tengerész egyenruhát viseltek és a köztársasági elnök palotáját akarták hatalmukba keríteni. Az elnöki palotából azonban telefonon értesítették a rendőrséget és a hadsereg parancsnokságot s mielőtt a lázadók valami eredményt tudtak volna elérni, elfogták őket. A lázadók vezérét főbelőtték.

Mussolini nagy beszédében nincsenek feltűnő közlések. A világ közvéleménye nagy érdeklődéssel várta Mussolini beszámolóját az utóbbi külpolitikai eseményekről. Az volt a

föltevés, hogy Mussolini a Hitlerrel való tárgyalásokról is megemlékszik. A várvavárt beszéd elhangzott Genovában, de nem tartalmazott feltűnő közléseket. Mussolini megköszönte, hogy Olaszország miatt nem emelt szót Ausztria bekebelezése ellen, ismertette az Angliával kötött megegyezést, amely a Földközi-tenger hajóútjait mindkét fél számára biztosítja. A békés nyilatkozatok közt meglepődést kelt, hogy Mussolini nagy ellentétet kövölt meg Olaszország és Franciaország közt a spanyol háború kérdésében. A beszéd végül Olaszország és Németország, valamint ezek barátainak szoros együttműködését hangsúlyozta.

Hitler vezér németországi látogatásra hívta meg Horthy kormányzót. Horthy, magyar kormányzó kihallgatáson fogadta Budapesten Raeder német vezértengernagyot. A német haditengerészet főparancsnoka átadta a magyar kormányzónak Hitler német birodalmi vezér és kancellár közlelbi látogatásra meghívását. Horthy kormányzó minden valószínűség szerint akkor látogat el Németországba, mikor egy új német csatahajót vízre bocsátanak.

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt **80** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

Hírek

Milyen díjat számíthatnak fel a jegyzők munkálataikért?

A községi jegyzők által magánosoknak végzett munkák díját a belügyminiszter a következőképpen szabályozta. Községes kérvényekért, amennyiben egy oldalnál nem nagyobb terjedelműek, 10 lejt, két oldalas kérvényért 15 lejt és négy oldalig terjedő kérvényekért 25 lejt kell a jegyzőnek kapnia. A bekelezési kérvények elkészítése más tarifa alá esik. Ötszáz lej értékig 10, ezer lej értékig 20, ötezer lej értékig 30 és tízezer lej értékig 50 lejt munkadíjat kell fizetni.

A belügyminiszter rádióelőadása. Calinescu, belügyminiszter rádió beszédben ismertetett fontos közigazgatási kérdéseket. Beszédében előadta, hogy a múltban különösen a városok pénzkezelése terén nagyon sok hiba történt. A belügyminiszter példákat sorolt fel annak igazolására, hogy egyes városokban gondatlanul szórják a pénzt. A belügyminiszter kijelentette, hogy a közigazgatást teljesen újjá fogja szervezni. Hogy a közigazgatás liszta és zavartalan menetet biztosítsa, a kormány katonákat állított a közigazgatás élére.

Tudományos kitüntetések. A mi magyar testvéri körükből két kiváló embert ért közelebből nagy meglesztetés. Kelemen Lajos történettudóst és Dr. Jakabffy Elemér szerkesztőt, többször megválasztott parlamenti képviselőt a Magyar Tudományos Akadémia tagjai sorába választotta. A kitüntetés az egész magyarság körében nagy örömet keltett. Az örömben mi is osztozunk s

Kelemen Lajosnak és Dr. Jakabffy Elemérnek szívből gratulálunk.

Megnyílt a Bucuresti-i hónap.

A Bucuresti-i hónap ünnepléses keretek között nyílt meg. A megnyitáson Ófelsége, II. Károly király is beszédet tartott. Ófelsége a beszédében kifejtette, hogy az új alkotmány által a népet visszahelyezte jogainak teljességébe és így biztosítva van az ország jövő fejlődése.

Hazaárulás büntetével vádolják Codreanu-t. A vasgárdisták vezére, Zelea Codreanu, hazaárulás büntetével vádolva katonai törvényszék elé kerül. A vizsgálatok során megállapították, hogy a vasgárdisták pártja tulajdonképpen két tagozatból állott. Az egyik volt a politikai alakulat, a másik pedig a katonai szervezet. Előkerültek Codreanu titkos parancsai. Ezekből kiderült, hogy a vasgárdának jól előkészített mozgósítási terve volt és erőszakos eszközökkel is az államrend felforgatására törekedett. A vizsgálat eredményének hatása alatt a katonai törvényszék hazaárulás címén emelt vádat Codreanu ellen. A nagyterjedelmű vádiratban a katonai ügyész a következő megállapításokat tette: Codreanu árulása két dologból tűnik ki. Az állam biztonságával és a nemzet védelmével kapcsolatos okmányokat szerzett meg és pontos felderítő szolgálatot tartott a legfontosabb állami intézményeknél. Így állandó összeköttetései voltak a legfőbb állami hivatalokkal és a nagyvezérkarral. A katonai ügyész megállapítja, hogy ezekkel a tényekkel túllépte a határt, mint, amit egy politikai párt vezére megengedhet magának.

Ezen az alapon Codreanu hazaárulás büntetéseért bíróság elé fogják állítani és a büntető törvénykönyv alapján nagyon szigorú büntetéssel fogják sújtani. A büntető törvénykönyv az ilyen esetekre öt évtől 25 évig terjedő kényszermunka büntetést ír elő.

Engedélyezték a pünkösdi búcsút. A Ciuc-i székelység nagy ünnepe a Sumuleu-i pünkösdi búcsú. A búcsút az idén zavartalanul meg lehet tartani, mert a kormány engedélyezte és a püspökség erről hivatalosan értesítette a plébániákat. A plébános azonban köteles mindenütt bejelenteni a búcsúra induló híveket és visszatérés alkalmával ugyancsak köteles jelentést tenni a visszaérkezésről. Így a nagymúltú Sumuleu-i búcsút feltétlenül meg fogják tartani és mindenki az ősi buzgósággal készülődhetik a Sumuleu-i találkozóra.

Hazaérkezett Mihály nagyvajda. Mihály nagyvajda külföldi utjából hazaérkezett. A pályaudvaron a kormány és a hadsereg képviselői fogadták.

Óriási bányászerecsétlenség történt Angliában. Egy angolországi szénbányában szénporrobbanás történt. A szerencsétlenség 750 méter mélységben folyt le, éppen akkor, amikor kétszáz bányász abbahagyta a munkát és a föld színére akart felmenni. A robbanás után azonnal megkezdették a mentést. A szerencsétlenségnek kilencvenhárom halottja és nagyon sok sebesültje van.

A esillag-képek rejtélyes világába visz el a képekkel gazdagon illusztrált eikk, amely az égbolt különleges esillag-alakzatainak kialakulásáról Tolnai Világlapja új számában most megjelent.

TÁJÉKOZTATÓ

az aiudi ref. tanítóképző intézet V. osztályába készülő liceumi és gimnáziumi tanulók számára.

Az 1938/39. iskolai évtől kezdve a tanítóképző intézet V. osztályába csak kiválogatási vizsga után lehet beiratkozni. Ezt a vizsgát minden V. osztályba készülő tanulónak le kell tennie, akár tanítóképző intézetben tanult azelőtt, akár liceumban, akár gimnáziumban, akár más egyenértékű középiskolában.

A vizsgálatot új tanulóknál egészségügyi és zenehallási vizsgálat előzi meg. Akik más intézetből át akarnak lépni tanítói pályára, ebbeli igényüket egy levelezőlapon minél előbb jelezzék az aiudi ref. tanítóképző intézet igazgatóságánál. (Aiud, j. Alba-Iulia.) A felvételi kérések a később jelzendő vizsga napjáig bármikor betérjeszthetők. A román és magyar nyelven megírt kérés 8+1 Lei béléggel felbélyegzendő és a következő okmányokkal szerezendő fel: 1. születési bizonyítvány, 2. keresztlevél, 3. iskolai bizonyítvány, 4. állampolgársági bizonyítvány.

Ujabb rendszabályok a középiskolai tanulók viselkedésére. A közoktatásügyi minisztérium újabb szigorú rendeletet intézett a középiskolák igazgatóihoz. Elrendelte, hogy a tanároknak nagy súlyt kell fektetniök a keresztény erkölcsi nevelésre és ebben példának kell előljárniok. Olyan írókat nem szabad a tanulókkal olvastatni, akiknek írásában felforgató eszmék vannak. A körrendelet újból szigorúan megtiltja, hogy a középiskolai tanulók politikai mozgalmakban vegyenek részt.

Az orosz nyelvet is használhatják istentiszteleteken Bessarabia lakosai. Bessarabia görögkeleti lakóinak néhány hónappal ezelőtt megtiltották, hogy istentiszteleteiken az orosz nyelvet használhassák. Minthogy a lakosság ennek hatása alatt nagy számban tért át baptistának, a Bucuresti-i szent szinódus megengedte, hogy orosz lakosságú községekben istentisztelet alkalmával az orosz nyelvet is használhassák.

Nem helyezik el Tg.-Muresről az ítélőtáblát. A Tg.-Mures-i ítélőtáblát Sibiuba akarták áthelyezni. Hatásos közbenjárás után az ítélőtábla tovább is Tg.-Mures-en marad. Sibiuba a Brasov-i tábla egyik tagozatát fogják áthelyezni.

Beszüntették a somesvölgyi vasut nyugdíjasainak nyugdíját. A somesvölgyi vasut egykori alkalmazottainak nyugdíját azon a címen, hogy a vasutnak kimerültek a pénzalapjai, beszüntették. A nyugdíjasok körében az intézkedés nagy elkeseredést váltott ki és a törvényes eljárások megkezdésén kívül elhatározták, hogy panaszukat Ófelsége elé viszik.

Rendelet a kisebbségi egyházakhoz. A kisebbségi egyházak a kultusz minisztériumtól rendeletet kaptak, hogy olyan ünnepeken, amikor Károly király Ófelsége nevét megemlítik az imában, mellette Mária anya királyné és Mihály nagyvajda nevét is említsék meg.

Folyik a Satumare-i repülőtér építése. A Satumare-i repülőtér építését gyors ütemben igyekeznek befejezni. Nyár végére az építkezést befejezik és megtartják a repülőtér felavatási ünnepélyét. A felavatáson Ófelsége II. Károly király is megjelenik.

Elkobozták Brasov-ban a szász nemzetiszínű zászlókat. Brasov-ban a május 10-iki nemzeti ünnep alkalmával a szász lakosság közül sokan vörös-lak szász nemzetiszínű zászlókat tüztek ki. A rendőrség a zászlókat elkobozta.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et

Transzilvânia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

A Magyar Népkönyvtárban eddig megjelentek és megrendelhetők a következő munkák:

1. dr. Rajka László: Szavalkönyv, II. kiad. —	30. Kovács Dezsőné: Petőfi és szülei — — 15
2. dr. György Lajos: Históriai könyvecske — 15	31. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató II. rész (növénytermelés) — — 15
3. dr. Csúry Bálint: Vőfélykönyv — — —	32—33. dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — — — — 25
4—5. Abonyi—Rass: A betyár kendője — — 25	34—35. Vásárhelyi János: Az életből az életnek — 25
6. Egy mérnök: A földmérés kis könyve — 15	36. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — — 15
7. dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből — — — — —	37—38. dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára — — — — — 25
8—9. Benedek Elek: Magyarok története — — —	39. Szondy György: Állatok, virágok — — 15
10—11. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25	40. Gyallay Domokos: Második szavalkó könyv 15
12—13. dr. Kántor Lajos: Műkedvelők szimfóniára 25	41. dr. Balogh A.: A kisebbségek védelme — 15
14. dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége. A levegő sajátosságai és tünetényei — — 15	42. dr. Roska M.: Néprajzi feladatok Erdélyben 15
15. dr. Maksay: Músor falusi műkedvelők számára — — — — — 15	43. Heltai—Szentimrey: Halhatatlan mesék — 20
16. Lampérth G.: Egy hold föld (elbeszélések) 15	44. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — 15
17. Nagy Péter: Három egyfelvonásos szimfónia 15	45. Donáth László: Szegény bolond — — — 15
18. Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák — 15	46. Bálint Vilmos: A dúsgazdag — — — 15
19. Voinovich—Bartóky: Szivárvány-Zsuzsi — 15	47. Vásárhelyi János: Hóstatí lakodalom — 15
20. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész. Talajművelés és trágyázás — — 15	48. Izsák Domokos: Dalok erdőn, mezőn — 15
21. Nemes Elemér: Dalos könyv — — — 20	49. dr. P. Jánossy Béla: A király daliája — 20
22—23. Vásárhelyi János: Egymás között — — 25	50. Szotyori Lajos: Falusi mulattató — — 15
24. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke — 15	51. dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények 15
25. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár — 15	52. dr. Balogh Artur: Széchenyi István — — 15
26—27. dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk 25	53. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér 15
28. Kiss Menyhért: Marosszéki atyafiak — — 15	
29. Jakab Ödön: Versek — — — — — 15	

Ugyanezek a könyvecskék kötve is kaphatók s akkor az árak példányonként 10 lejjel drágább.

Rövid hírek

Eddig husz orvos és gyógyszerész diplomáját semmisítették meg. Az orvosok és gyógyszerészek okleveleit felülvizsgáló bizottság eddig husz orvostól és gyógyszerésztől vonta meg a működési engedélyt. A bizottság nagy erővel folytatja tovább a vizgálatot.

Üngyilkos katonák. Danes János és Barna László, Satu-Mare-i fiatal emberek a Cluj melletti repülő ezrednél teljesítettek szolgálatot. Husvétii szabadságukról nem tértek vissza idejében ezredükhöz és a büntetéstől való féltelmükben marószódaoldatot ittak. A marószódaoldat annyira összeroncsolta a két szerencsétlen fiatalember belső részét, hogy nem lehetett őket megmenteni az életnek.

Az igazságügyi minisztériumban foglalkoznak a halálbüntetés kérdésével. Az igazságügyi minisztériumban bizottság alakult, amely arról tárgyal, hogy az új büntető törvénykönyvet az új al-

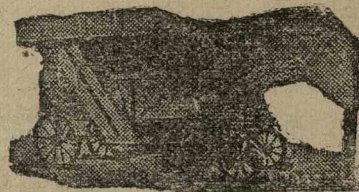
kotmánnyal összhangba kell hozni. A bizottság a halálbüntetés kérdésének rendezését is tárgyalni fogja.

Eckener Amerikába utazott hélium gázért. Németországban az új Zeppelin léghajók építése befejezéshez közeledik. Mivel az új léghajókat olyan gázzal akarják megtölteni, amely nem gyúlékony és nem robban, Eckener, a Zeppelin művek vezetője, Amerikába utazott, hogy a levegőnél könnyebb és nem robbanó héliumgázt vásároljon.

Tisztasági hét Bucuresti-ben. A fővárosi hatóságok rendeletére Bucuresti-ben tisztasági hetet rendeztek. A város vezetősége felhívta az összes háztulajdonosokat, hogy a tisztasági hét ideje alatt a lehető legnagyobb tisztaságot tartsanak házuk körül. A főváros köztisztasági hivatala fokozott mértékben fogott az utcák megtisztításához.

Leégett vízfűrés. GheLata mellett, a Malnas nevű erdőben fekvő Jakobi-féle fűrészmalom leégett.

M. A. V. (Magyar Állami Gépgyár, Budapest)

M. A. V. kalapácsos daráló- és zúzógépek. A legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai vezérképviselnél:

gyártmányú önbeállós golyóscsapágyas acélkeretű cséplőgépek, meghosszabbított kivitel kétlengelyű lengőládás szalmarázó rendszer, fordítható dobkosár, magasnyomású kenés, legnagyobb teljesítmény. Szűk udvarokon és nagyobb emelkedéseken könnyen szállítható, leggazdaságosabb üzem M. A. V. szabadalmaztatható löhercséplő-készülék. Hanomag Diesel traktorok.

„Industria-Economia”

„Kereskedelmi és Ipari rt.
Timișoara, IV. Brătianu 34 s.:

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit kell a gazdának tudni az állatok gyógyításáról?

Csikókeh, vagy mirigykór.

Ez a lovak ragadós fertőző betegsége, mely az orr nyálkahártyájának gyulladásában és a nyak, de főleg az állalatti nyirokesomóknak az elgennyesedésében nyilvánul.

A fertőzéstől számított 3—7 nap alatt a betegség felismerhető, a ló lázas lesz, az orrából előbb savó szerű, majd nyálkás, végül gennyes váladék szivárog. Egyidejűleg torokgyulladás lép fel, az állalatti nyirok mirigyek nagyon megduzzadnak, fájdalmassá válnak. Az állat nehezen lélezkedik, sokat köhög, a fájdalom miatt nem eszik és ezért rohamosan leromlik. Az állalatti daganat mind növekszik, a ló csak előrenyújtott fejjel tud lélegzeni, majd a daganat hullámozó lesz és a legkidomborodott ponton egyszer csak kifakad és sűrű fehér genny ömlik ki belőle. Amint a genny kiszabadul, a láz nemsokára csökken és lovunk néhány nap múlva magához tér. A betegségnek ez a rendes lefolyása, sajnos azonban sokszor sokkal súlyosabb esetekkel állunk szemben.

A csikókeh akkor válik súlyossá, ha nemcsak a nyak mirigyei, hanem a hasür belső mirigyei is megbetegednek és a kifakadt genny a has, vagy mellhártya gyulladását okozza, vagy általános vérmérgezést idéz elő. Ritkán, annyira megdagad a torok, hogy az állat megfulladna, ha az orvos gége metszést nem csinálna. Ezért súlyos esetben forduljunk állatorvoshoz.

A mirigykórt szintén bacillusok okozzák és a fertőzés vagy a közvetlen érintkezéssel történik, vagy azért, hogy olyan jászolhoz kötöttük a lovunkat, ahol azelőtt néhány nappal beteg állat állott.

A betegséget főleg fiatal csikók kapják meg, innen a csikókeh elnevezés, de téves az a hit, mintha öreg lovakra nem ragadna át a betegség. Az tény, hogy sokkal több a fiatal beteg, de ez csak annak tulajdonítható, mert a betegség nagyon ragadós és a csikók nagyrésze hamar keresztül megy a betegségen. Amelyik állat már túl van a mirigykóron, az többé nem kapja meg. Általában véve a csikókeh betegek 3%-a pusztul el a többi szerencsésen átmegy a betegségen.

Amint észre vesszük az állalatti daganatot, azonnal be kell kenni szürke higany-kenőccsel és ezt naponta meg kell ismételni. 2—3 napon át hidegvizes borogatást kell alkalmazni a daganatra. Ezzel az eljárással sokszor meg lehet akadályozni a gennyesedést, a daganat szépen visszafejlődik, felszívódik. Ha azonban azt látjuk,

hogy a daganat nem oszlik el, akkor fordítani kell a módszeren és most meleg borogatást kell alkalmazni, amivel siettetjük a kelevény megérését és kifakadását. Meleg borogatásra nagyon alkalmas a leforrázott szénamurva, amelyet egy vederbe téve a ló beteg része alá tartunk és pároljuk, amíg a veder tartalma annyira kihül, hogy a murvát zacskóba téve már nem süti meg a beteg részt. Ekkor egy zacskót megtöltünk meleg murvával és azt reá erősítjük a daganatra. Ezt a műveletet naponta 3—4-szer megismételjük. A párolás alatt a ló fejét egy pokróccal takarjuk le, mert így a forró gőz jobban átjárja a beteg részeket. Amikor a daganat megért vagyis kéynyomásra hullámozik, akkor a legmélyebb ponton vagyis ott, ahol a legpuhábbnak érzik, egy éles késsel meg kell szúrni, mire a genny kifolyik. A sebet naponta kétszer fertőtlenítő szerrel ki kell mosni.

Ha az állatnak nagyon magas 41 C fokon felüli láza van, úgy azonnal tegyünk a hátán keresztül a lapocka tájékra hidegvizes borogatást (egy lepedőt kettéhajtva) és arra tegyünk száraz ruhát. Eleinte óránként, majd 2 óránként váltogassuk a borogatást. Ezzel elérjük, hogy a láz csökkenni fog és a szív jobban ellen tud állni a kórnak.

A beteg állatot nem szabad befogni, egyenesen meleg istállóba tartjuk és óvjuk a megfázástól, mert csak akkor számíthatunk a betegség kedvező lefolyására.

A mirigykórnak semmi köze nincsen a veszedelmes takonykórhoz, bár az is az egyptás állatok fertőző betegsége.

Elővigyázat miatt, ha a vásáron olyan lovat vettünk, amelyiknek folyik az orra, azt okvetlenül vizsgáltsuk meg az állatorvossal, nehogy véletlenül takonykóros legyen és megfertőzzön istállónkat vagy esetleg családtagjainkat.

Bodor Kálmán,

Togal

Fájdalmak? Megszabadul tőlük Togal útján rheumás és köszvényes bántalmaknál, hüléses betegségeknel, gripánál, ideg- és főfájásnál

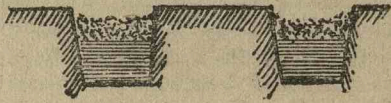
Fontos: jól elviselhető - mindig hatással

42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Mutatvány a „Konyhakertészet“ című könyvünkől.

Az ugorka termelése.

A fagy iránt érzékeny, azért kivált hűvösebb égalj alatt május közepétől fogva vetjük, 2—3 ízben. Régebb inkább a fészekvetést alkalmazták, azonban a soros jobbnak bizonyul. Egymástól 150 cm. távolságra félméteres mély árkokat ásunk. Az árkokba 25 cm. vastagságú érett trágya- és földkeveréket rakunk. A fölötte levő üreget jóerőben levő földdel töltjük meg. Ebbe vetjük az előcsíráztatott magot, egymástól 5 cm. távolságra. A vetés mélysége 4—5 cm. Jó, ha a sorok fölött még mindig marad egy kis mélyedés, hogy a kikelő növény a szélről védelmet nyerjen, esetleg hűvös éjszakára lefedhessük.

Az árkok vazlatrajza.

Ha az ugorka kikelt, esős időben megritkítjuk olyan formán, hogy 30—40 cm. távolságban maradjon 2—3 szál. A közben kiszedett növényeket ne dobjuk el, hanem jól előkészített, trágyás földbe a gyökereikre tapadt földdel együtt ültessük el. Napsütéses helyen az áttelepített ugorkát 1—2 napig tanácsos árnyékolni. Különben is az ugorka nem szereti a heves napsütést. Azért közéje 2—3 m távolságra csemegetengerit vethetünk. A forró napsütéses helyen termelt ugorka keserű ízű lesz. Ha nem gondoskodtunk volna árnyékvető növényről, majd a fejlődő termést húzzuk a levelek árnyékába.

Az ugorka szereti a porhanyó és nedves talajt. Két-háromszor kapáljuk, irtsuk a gyomot, de csak addig menjünk közéje, amíg kárt nem teszünk benne. Öntözni csak kora reggel és este szabad. Ha napközben öntözzük, a termés szintén keserű lesz.

Herélissel fokozhatjuk a termést. Amikor 3—4 levele megjelent, a harmadik levél fölött vágjuk le az indát, körmeink között is lecsipethetjük. A visszakurtított szár két oldalából néhány nap alatt oldalhajtások nőnek. Ezekon megjelennek a termő virágok. Vissza lehet metszeni az indák végén levő kaeskringókat is.

Ne tőrjük meg a satnya és korán sárguló ugorkát, szedjük le, mert a tovább-virágzást ez is hátráltatja.

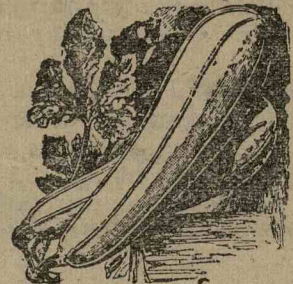
Téli használatra nyár közepén és végén megjelenő termést egészen fiatal korában tesszük el épen vagy felszeletelve.

Magnyerés céljából meghagyunk néhány tövet, amelyeken szépen fejlett, sok termés van. Egészen addig, amíg teljesen meg nem sárgulnak, ez utóbbiak a termési helyükön maradnak. Ha megérttek, leszedjük, két hegyes végüket lemetsszük és déli oldalon, ablakpárkányon, fedélen, vagy polcon tartjuk mindaddig, míg az utóérés megtörténik. (Csak teljesen egészséges töről szedjük a mának valót, mert bizony az ugorkának is vannak betegségei.) Ha a mag megérett, a termést felvágjuk, a magot kiömlesztjük belőle, langyos vízben a rátapadó nedves anyagtól kimossuk, megszáritjuk és szellős zacskóban elraktározzuk. Csiraképességét 4 évig sem veszíti el. Legjobb a 2 éves mag vetésre.

Az ugorka betegségei: lisztharmat, keserűízűség, fekélykór, ragya. Lisztharmat esetében a leveleken apró, fehér gombák jelennek meg, por alakjában. A keserű ízt szintén fertőzés okozza. A fekélykór az ugorka termésén barnás, síkos nyálka alakjában jelenik meg. Mind a négy betegség ellen bordó-lével permetezzük. Fajták: „Fürtös Cornichon”, „Hampel”, „Brödel”, „Kígyóugorka”, „Weigelt”, „Kecskeméti”, stb.

A tök termelése.

A töknek sok fajtája közül a főző-, vagy spárgatök szerepel a konyhakerti növények között. Elnevezése onnan jön, hogy káposzta módjára felvagdálva és spárgaszerűen, hosszán szeletelve is készítik főzeléknek. Vetése fészekbe történik. Mivel a spárgatök indái nem nyúlnak hosszúra, a helyi körülmények szerint 1, 1½, 2 m. távolságra vetjük. Itt is a fészek besztásánál az ötös-kötés alkalmazás előnyös. A tök mélyen gyökerezik, azért szereti a mélyrétegű és táplálékban dús földet. Egy fészekbe

Spárgatök.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni.

4—5 magot vetünk, melyek közül a kikelés után mindössze 2 tövet meghagyunk, a többi kitépjük, vagy ásó segítségével kiemelve, más helyre átpalántáljuk. Ha korán akarunk főzőtöket kapni, április végén, hűvösebb vidéken május elején a fészkeket kivágjuk 2 ásóél mélységig, a gödör aljára 20 cm.-nyi trágyát teszünk, föléje földet, melybe a mag jön s hűvösebb éjszakákra fűtőanyagot, vagy gyékénytakarókkal a fészket befedjük.

A tök további ápolása gyomirtásból, gyakori locsolásból és kapálásból áll. Igen jó locsoló anyag a trágyalé és víz arányos (1:8) ke-

verése. Ha a levelek nagyra nőnek, a növény tövétől körülbelül $\frac{1}{2}$ m. távolságban, köröskörül 4—5 lyukat fúrunk egy ásónyél vastagságú hegyezett fával és ezekbe öntjük a vizet.

A spárgatök, a termelőhelyén teljesen beéri. Külső burka zsemlyebarna színt kap. Téli használatra pincében szoktuk eltartani.

A sütőtök a fekete földet szereti. Gyakran 60 kg. súlyúra is megnő. Utóérése fagymentes időben szín tetején vagy más helyen történik.

A tök ellensége a lisztharmat. Takarmánytökkel a gazdasági növényeknél foglalkoznak a szakkönyvek.

Mire lehet felhasználni az ösz-szegyűjtött cserebogarat?

A meleg időjárás előcsalta földalatti rejtekhelyükből a cserebogarakat. Rendszeresen hozzá kell kezdeni a cserebogár irtásához. Ha a cserebogár-szedést valamely vidék gazdái jól megszervezik, megszabadulnak a káros bogár kártételétől, sőt a bogarak összeszedéséből még közvetett haszon is származik.

A cserebogarak ugyanis kitűnő nitrogénium trágyát szolgáltatnak. A következő módon készítjük cserebogárból a nitrogénium tartalmu trágyát. A leforrázott bogarakat mésszel rétegezve gödörbe dobjuk és hogyha a cserebogarak és a mész trágyává értek, a szert kitűnően felhasználhatjuk a konyhakert trágyázására. Nagyon jó trágyát nyerünk ilyen módon cserepes növények trágyázására is.

Takarmányozási célokra is kitűnően fel lehet használni a cserebogarat. A baromfiak különösen szívesen fogyasztják a megszáritott cserebogarat. Téltre a következő módon tesszük el az összefogott cserebogarakat. A cserebogarakat leforrázzuk és szellős padláson vagy a szabadban megszáritjuk. Télen porrá zúzva korpával vagy darával vegyítve nyújtjuk a baromfiaknak.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a cserebogarakat és a cserebogár csimaszt disznóval etetni nem szabad. A disznó ugyan nagyon szereti a cserebogarat és a cserebogár csimaszt, azonban a cserebogárban él egy féreg, amely a sertéseknél bélgyulladást idéz elő. Ez olyan súlyos betegséget okozhat, hogy a disznó könnyen elpusztul.

Fagykárók voltak egész Európában.

Május első hetében hideg északi szél és havaseső után Európa több vidékén fagy pusztított. A fagy különösen a szőlőben tett nagy kárt. Franciaországban, Svájcban, Ausztriában és Magyarországon a szőlőtermelők jelentős károkat szenvedtek. Nálunk szerencsére a hideg időjárás miatt a szőlő még nem volt annyira kihajtvá, hogy a fagy komolyabb károkat okozott volna. Olyan helyeken, ahol a fagyot megelőző estén vagy éjszakán eső esett és

az eső a rügyeken jégkéreggő fagyott, nagyon sok rügy elpusztult. A hideg időjárás következtében a szőlő fejlődésében legalább három heti késés van. Így csak nagyon meleg nyár esetén remélhető, hogy a szőlő jóminőségű mustot fog adni.

Fellépett a száj- és körömfájás a Felvidéken.

Csehszlovákia délkeleti részében több helyen fellépett a száj- és körömfájás. Legujabban a Szepesség több járásában, továbbá a galgóci és berekszegi járások több községében lépett fel a száj- és körömfájás.

MOST JELENT MEG!!

Petőfi Sándor: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók e. három kedves elbeszélő költeménye finom papíron, szép metszésű betűkkel, 144 oldalon, számos művészi képpel. — Bevezetéssel ellátta *dr. Görög Ferenc*, Ára fűzve Lei 40.—, csinos kötésben Lei 50.—. Megrendelhető a *Minerva Műintézetnél* Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

AMBROSI, FISCHER ES TSA. — AIUD, Jud. Alba.

Mindenféle növény, amire a gyümölcs és bortelemzőnek kis és nagy kerttulajdonosnak és kertkedvelőnek szüksége van, szép képes árjegyzékünkben megtalálható és legjobb minőségben kapható kiterjedt, hirneves telepünkön. A tavaszi szállítás megkezdődött. Aki megbízásának idejében való elintézését óhajtja, rendeljen jókor.

Ipari rovat

Hogy áll a kisiparosok könyvvezetésének dolga?

A kisiparosok könyvvezetési kötelezettségéről nagyon sokféle és ellentétes hiradás került forgalomba. Az eredeti rendelkezés megjelenése után ugyanis az iparosok képviselői szervei mozgalmat indítottak, hogy a kisiparosokat mentesítsék a kötelező könyvvezetés terhei alól. Ezzel kapcsolatban többféle terv és előzetes rendelkezés született meg. A hivatalos lapban közelebbről megjelent rendelet törvény végrehajtási utasítása világosan és véglegesen eldöntötte a kérdést. A kisiparosoknak is kell könyvet vezetni és ügyelni kell arra, hogy három hónapnál régebbi tétel ne maradjon ki a könyvből.

A gyakorlatban tehát a következőképpen fest a kisiparos kötelező könyvvezetésének kérdése. A pénzügyigazgatósághoz 200 lej általános összeget kell befizetnie. Ezenkívül még évente száz lejes repülőbélyeg általányt is kell hogy fizessen. Tekintettel azonban arra, hogy a könyveket is be kell szereznie, amelyeknek ára legalább négyszáz lejre tehető, a kisiparosnak a könyvvezetéssel kapcsolatban hétésszáz lejt kell kiadnia. A kisiparos negyedévenként egyszer összesítve vezetheti be a kiadási, bevételi és hitel tételeket.

Milyen ipari munkákra nem vonatkozik a zárórarendelet?

Rendkívül fontosak a kisiparosokra nézve a következő rendelkezések. A zárórarendelet, továbbá a 8 órás munkaidő betartására vonatkozó ren-

delkezés nem vonatkozik azokra az iparosokra, akik semmilyen alkalmazottat nem tartanak és a műhelyben csak maguk és családtagjaik dolgoznak. Ha a kisiparos bármilyen minőségben alkalmazottat tart, rája is vonatkoznak a zárórára és a 8 órás munkaidőre vonatkozó rendelkezések.

Kisiparosok kívánságai.

A romániai kisiparosok képviselői București-ben gyűlést tartottak. A gyűlésen a következő határozati javaslatot fogadták el. 1. A munkakamarák hatáskörének kibővítése a munkaidő ellenőrzése céljából. 2. A titkos műhelyek bezárása, kontárok letörése. 3. Választott bíróságok felállítása a munkakamarákban. 4. A munkakamarákra vonatkozó törvény módosítása. 5. Csak kellő szakértelemmel bíró iparosok kerülhessenek a kamarai választmányba. 6. Az adóknak a fizetési képességhez való alkalmazása. 7. A „Cifra de afaceri” adó behajtásának felfüggesztése. 8. Kisipari hitel terén a formák kiküszöbölése. 9. A 40 éven felüli munkások elbocsátásának megtiltása a kőolajiparban. 10. Csupán üzemi inasok járhatnak tanonciskolába. 11. Tanoncoktatás ujjászervezése. 12. Betegség idejére járó fizetés. 13. Öregkori biztosítás 55 éves korral. 14. Biztosítási összeg emelése. A szövetség rövidesen illetékes helyre terjeszti fel a határozati javaslatot.

Művelődési mozgalmak.

DALÁRDA-EST HOGHIZ-EN.

A Hoghiz-i Unitárius D. F. E. Dalkör folyó évi április hó 18-án (husvét másodnapján) szépen sikerült műsoros táncmulatságot rendezett. — Lelkész megnyitó beszéde után Csokonai „Tihanyi erdőhöz” című ismert dalát énekelte a vegyeskar, Szilárd János „Megyen a nyáj” című egyfelvonásos palócvirtus-át játszották a dalkör műkedvelői, népdalokat énekelt a dalárda, Mahovits Gyula „Csordaeresztés után” c. egyfelvonásos parasztrviójátékát adta elő a műkedvelők másik csoportja, majd népdal-egyveleg és lelkész zárószavaival ért véget a változatos és gazdag műsor. Szereplők valamennyien derekasán megállották helyüket, neveiket csupán helyszüke miatt nem közölhetjük. Szindarabok betanítását Fülöp Árpád lelkész és Ferenczy Mózes ifj. énekvezér végezték. A nemrégiben alakult dalárdával elért siker az énekvezér odaadó munkásságának eredménye. A dalkör minden együtt illesse e helyről is elismerés és hála.

A Togal csodálatos jó hatással „A háboru alatt szerzett rengeteg hülésem gyógyítását sok számtalan gyógyszerrel próbáltam enyhíteni, de sajnos, ezekkel a szerekkel csak rövid ideig sikerült a fájdalmakat enyhíteni, míg végre egy jó barátom ajánlatára az Önök által gyártott „TOGAL” pasztillákat vettem igénybe és igazán csodálatos jó hatást végeztek rajtam, mert a gyomrom nem rontotta meg, a szívem nem izgatta fel és a fájdalmakat csodálatosképpen szüntette, úgy, hogy nemcsak szüntette a fájdalmakat, hanem teljesen ezek a türelhetetlen szaggatások elmaradtak és egészen könnyen érzem magamat: ezen tapasztalatok után mindenkinek a legőszintebben ajánlom. Herczeg Sándor, Cluj.”

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A szeretet iskolájában.

bizonyára az egész világirodalomban nincsen párja annak a felséges himnusznak, amelylyel Krisztus nagy apostola Pál, korintusbeliekhez intézett I. levele 13. részében a szeretet nélkülözhetetlenségét, egyedül megmaradó áldását magasztalja. Ugy mutatja fel Pál apostol a szeretetet, mint kiváltképpen — való utat, amelyen járva találhatják meg egyesek és népek életüknek boldogító áldását. Mindnyájunknak szükségünk van arra, hogy a szeretet titkát egyre jobban megértsük és áldott indítást nyerjünk arra, hogy egyre nagyobb bizalommal induljunk el és járjunk ezen a kiváltképpen való uton. Ezért arra határoztam el magamat, hogy e rovatban szálaira bontom Pál apostolnak a szeretetről szóló gyönyörű himnusztát és minden egyes mondatát lelkünk elé tartom, mint egy-egy drága ékkövet, hogy annál jobban megérthessük és megláthassuk minden vonatkozásban a szeretet nélkülözhetetlen értékét, boldogító áldását.

Egy jeles író mondotta volt egyszer, hogy ő sokszor gondolt arra, hogy ő sok-sok csarnokot építene minden forgalmasabb térre és ezeket a csarnokokat állandóan nyitva tartaná, hogy azokban szünet nélkül olvassa valaki a tékozló fiú történetét. Ugy hiszi, hogy eképpen szünet nélkül való vigasztalás és biztatás áradna e drága evangéliumból a világra. A jövő-menő, az élet gondjától megfáradott szívű emberek be-be térnének ebbe a csarnokba és ki tudja hányan jönnének ki onnan új erőre kapott hittel, reménységgel?

E nagy író nyilatkozatára hivatkozással viszont azt mondotta egy jeles igehirdető, hogy ő meg azok számára, akik e csarnokból reménykedve, megvigasztalódva jönnének ki, kis fülkéket építene, amelyekben utmutatók közvetlen szóval ismételnék előttük Pál apostolnak a szeretetről szóló himnusztát. A szeretet mutatja ugyanis azt az utat, amelyen járva lélekben újjászületett ember megtalálhatja életének, munkáinak közvetlen célját.

Valóban úgy van, hogy a szeretetről való elmélkedés és tanítás szavának szünet nélkül hangoznia kell a világban, mert nincs, semmi sincs olyan nagy szükség, mint annak a százszor és ezerszer elismételt igazságnak megértésére,

hogy csak a magáról megfelelkezni tudó szeretet szolgálatában található meg az ember az igazán áldott életnek utját. Elbeszélte egy másik férfiú, hogy egyszer magában titkos fogadalmat tett, megpróbál egy esztendőn keresztül úgy élni, hogy minden döntésében félretolja az első helyről azt, amit ez a szó Én és e szónak igénye jelent. Megpróbál úgy élni, hogy elhatározásai meghozatalában nem az lesz a döntő, hogy mit kíván a saját személyi előnye, érdeke és kényelme, hanem az lesz számára irányadó, hogy mit kíván a szeretet köteleztetése és parancsa. Minden döntése alkalmával így fog szólani önmagához; uralomra törő énjéhez: Nem te vagy a fontos. Fontos a feleséged, fontos a szülőd, fontos az édesanyád, fontos a gyermeked. Megpróbál úgy élni, hogy egy esztendőn keresztül így állítja oda magát, tehetőségét, érdekeit a gondjaira bizott lelkek boldogulásának szolgálatába. Azt tapasztalta, hogy ez számára egy nagy felszabadulást jelentett és egyre boldogabban tapasztalta, hogy annál örvedezőbb és áldásosabb lett az élete, minél komolyabb erővel tudta győzedelmessé tenni szívében a szeretetnek elhatározását.

Pál apostolnak korintusbeliekhez intézett levele 13. részének részletesebb megvilágításával valóban azt szeretném elérni, hogy mindnyájan foglalkozzunk a szeretet által előírt követelmények lényegével, mert én is arról vagyok meggyőződve, hogy minél több előhaladást teszünk a szeretet igazságának megismerésében és gyakorlásában, annál több békességet fog nyerni a szívünk és annál áldottabb lesz az életünk.

Igaz, hogy mi a körülöttünk levő világ nagy kérdéseit meg nem oldhatjuk és arra sem lehetünk képesek, hogy a gyűlölködést, irigykedést, önzést és az ezek által okozott sok gyászt és siralmat ki irtani tudjuk a világból. A saját magunk életében azonban tehetünk egy olyan próbát, mint amilyen próbát az előbb említett férfiú tett és magunk szerezhethünk közvetlen tapasztalatokat afelől, hogy vajjon mégis nem lesz-e jobb és áldottabb az életünk, ha megpróbálunk járni azon a kiváltképpen való uton, amelynek egyes állomásáról olyan felséges tájékoztatást ad nekünk Pál apostol a szeretet himnuszában.

Mulattató

A legáldottabb kezek.

— Anyák napjára. —

Ma a kezdről dalolok Anyámt
 A kezdről, mely nem volt bizony
 Jakkozott körmű, fehér virágszirom,
 csak amolyan kis kerges, barna kéz.
 Hét gyermekéért mindig teltre kész.
 Varrt, mosott, vásalt, főzött s ha kellett
 Újjunk vezette a betűk felett
 Forró homlokunk hűsen takarta
 A hörgő mellünkre buzgón csavarta
 Éjszakánként a gyógyító kötést.
 Oh, áldott két kéz! Még szinte látom
 Kenyeret szelni. Egg, kettő, három,
 hét gyermekének hét kerek karéjt.
 Orvegyi sorsban hángszor elalélt
 hű kis szíve a nagy terhek alatt.
 S a keze mégis munkás kéz maradt.
 Tett-vett, izzadt és feltört értünk,
 még akkor is, hogy anyává értünk
 mi is az élet forró nyaratól...
 Te porló, szent kéz! Ott, messzi... távol
 Süppedő fáju mohos hant mélyén
 (vagy egy más világ csillag-ösvényén,
 télbe-szürkülő, bús fejünk felett),
 — mint hálacsókot hetünk ajkáról —
 fogadd e könnyes, halk kis éneket...

L. Ady Mariska.

Kilencszázéves évforduló.

Magyarországon nagy vallásos ünnepe-
 ségek kezdődnek, amelyeken külföldi kató-
 likus hívők is nagy számmal fognak meg-
 jelenni. A magyarok ez évben róják le hálá-
 tukat első királyuk Szent István iránt is.
 Ez évben ugyanis kilencszázadik évfordu-
 lója Szent István halálának.

Mit mond a történelem a magyarok első
 királyáról?

Szent István király Géza fejedelemnek
 volt a fia. Pogány vallásban született, *Vajk*
 volt a neve. Mikor azonban Géza fejedelem
 egész családjával együtt a keresztény hitre
 tért, Vajk a kereszttségben az *István* nevet
 kapta. Atyja halála után István lett a ma-
 yarok fejedelme. Géza fejedelem csak félig

lett keresztény, félig pogány maradt s két
 istennek áldozott, fiának lelkét azonban már
 egészen áthatotta a keresztény hit. Őreá várt
 tehát a feladat, hogy apja megkezdett mű-
 vét: a magyaroknak keresztény hitre téríté-
 sét befejezze. Amikor reászállott a fejedelmi
 hatalom, a magyarság legnagyobb része még
 pogány volt. István fejedelem is, mikén-
 tyja, nagyon jól tudta, hogy a magyar nép
 csak úgy maradhat meg hazájában, ha a
 szomszédos országokhoz hasonlóan rendez-
 kedik be és jól tudta azt is, hogy ehhez az
 első lépés a kereszténység felvétele. Hozzá
 is látott nagy lelkesedéssel, valóságos apos-
 toli buzgalommal a keresztény hit elterjesz-
 téséhez. Külföldről keresztény papokat hi-
 vott az országba, betelepítette a bencésrendi
 szerzeteseket, kolostorokat alapított szá-
 mukra és terjedelmes földbirtokokat adomá-
 nyozott nekik. A szerzetesek nemcsak a ke-
 reszténység elterjesztésén fáradoztak, hanem
 arra is megtanították a népet, hogyan kell a
 földet megművelni, hogy jobban teremjen.

A magyar nép általában nem idegenke-
 dett a keresztény vallástól, de azért akadtak
 olyanok, akik továbbra is ragaszkodtak po-
 gány vallásukhoz s ellene szegültek a keresz-
 ténységnek. Ellenállásuknak azonban nem
 csak vallási okai voltak. A megerősödött fe-
 jedelmi hatalommal szemben a régi törzs-
 fők utódai féltették a maguk hatalmát s
 ezért inkább a pogány idők rendjét szerették
 volna fentartani. Ilyen volt a fejedelem
 egyik rokona, *Koppány* (*Kupa* néven is em-
 liti a történelem) vezér, aki fellázadt a feje-
 delem ellen. A pogányságnak és a keresz-
 ténységnek ez a nagy erőpróbája azonban
 a kereszténység diadalával végződött.

Mikor a magyarság nagyobb része már
 áttért a keresztény hitre, István fejedelem a
 keresztény világ fejéhez, a pápához fordult.
 Azt kérte tőle, hagyja jóvá egyházi intézke-
 déseit és küldjön számára királyi koronát.
 II. Szilveszter pápa örömmel teljesítette az
 új keresztény ország fejének kérését. Nem-
 csak koronát, hanem apostoli kettős keresz-
 tet is küldött neki, annak elismeréséül, hogy
 a magyar nép megtérítését apostoli buzga-
 lommal végezte. István miután megkoronáz-
 tatta magát, mint király még nagyobb buz-
 galommal tette meg az egyház, a királyság
 érdekében szükséges intézkedéseket.

Az egyház gondozását püspökökre bízta. A hagyomány tiz püspökség alapítását tulajdonítja István királynak. Az ország első főpapjává az esztergomi püspököt tette, akit érseki rangra emelt. A kalocsai érsekséget szintén ő alapította. Több apátságot is alapított s ezeket is, mint a püspökségeket nagy birtokokkal ajándékozta meg. Elrendelte, hogy minden tiz falu építsen templomot, melynek felszereléséről a király a püspökkel együtt gondoskodott. Szigorúan meghagyta, hogy vasárnap mindenki munkaszünetet tartson és templomba menjen s a parancsolt böjtöket is tarsta meg. Aki a rendelkezések ellen vétett, azt megbüntette.

Az államszervezésben már a keresztény országokat vette mintául. A királyi hatalom alapja nálunk is a földbirtok lett. A honfoglaló magyarok nem voltak annyian, hogy az egész országot benépesíthették volna. István király a szabadon maradt területeket királyi birtokoknak nyilvánította. A királyi birtokon élő népek állították elő mindazt, amire a királynak és udvarának szüksége volt. Ebben az időben még nem volt a királynak állandó székhelye, hanem hol az egyik, hol a másik birtokán tartózkodott udvarával. Nagyobb ünnepnapok alkalmával leginkább Székesfehérváron időzött. Itt tartotta a törvénynapokat is, amikor a szabad emberek ügyes-bajos dolgaikban eléje járulhattak. A bíráskodásban segítségére volt az ország nádora, aki eleinte egyuttal királyi kincstárnok is volt. István király böles törvényekkel biztosította az ország rendjét. Törvényei megvédelmezték a magántulajdont, a birtokos szabadembernek pedig biztosították azt a jogot, hogy birtokaival szabadon rendelkezhessek. A királyi birtokokat kerületekre osztotta. Minden kerület központjában egy-egy vár állott, ezért a körülötte fekvő területet vármegyének nevezték. Élén az *ispán* állott, aki beszédte a királyi jövedelmeket, bíráskodott a királyi birtokon lakó nép felett, háboru esetén pedig a királyi seregbe vezette őket. A vármegye területén lakó birtokos magyarság, a nemesség, nem tartozott az *ispán* hatósága alá, hanem közvetlenül a királynak volt alárendelve.

Szántófölded és
csizmad koh'se legyen
kemény és repedt.
Ami szántóföldednek
az első csizmadnak a

SCHMOLL-PASTA

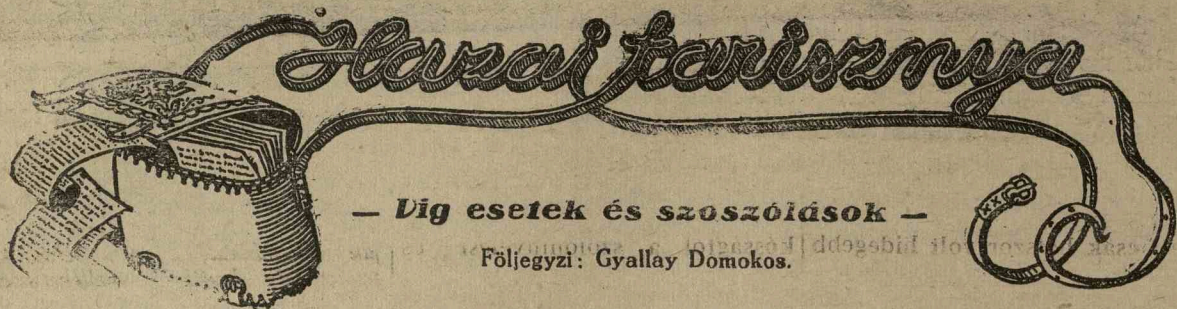
Uralkodásának utolsó éveiben az a súlyos gond nehezedett István király lelkére, hogy kire hagyja országát és szeretett magyar népét. Fiára, a szentéletű Imre hercegre szeretne volna hagyni országát, Imre herceg azonban meghalt, még mielőtt apja örökébe léphetett volna. Az Árpád véreből való többi herceg hitbuzgalmában István király nem bízott, ezért nővérenek fiát jelölte ki utódjául, aki nővérenek az olasz Velence városállam kormányzójával kötött házasságából származott. A mellőzött hercegek emiatt merényletrel törtek a király életére, tervük azonban meghiúsult. Ez a sajnálatos eset annyira megtörte az országszervezés nagy munkájában amugy is elfáradt királyt, hogy nemsokára, az 1038. évben meghalt.

Az egyház a szentek sorába iktatta a hitbuzgó István királyt fiával, Imre herceggel együtt s tiszteletére augusztus 20-ikát ünnepnek rendelte. Szent István jobb kezét, a Szent Jobbot, ma is kegyelettel őrzik a budai királyi várpalota templomában, Szent István napján pedig fényes körmenetben viszik a koronázó templomba és ismét vissza.

A magyar nemzet mindig hálával gondolt és gondol ma is első királyára, Szent Istvánra, aki a magyar népet kereszténnyé tette s megalapította a magyar királyságot.

Németh Sándor

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosító intézetnél!

János bizonyítéka a bíró előtt.

Gondokba merülve, kedvetlenül mendegél János az uton.

Egyszer szekérszörgést hall a hátamögött, majd hallja, hogy a szekeres ugyancsak kiabál:

— Hopp, hopp, félreállani!

János nem áll félre, sőt dacolásból hátra sem tekint.

— Mit ront a kórság — gondolja magában —, elég széles az út, elférsz mellettem.

A szekér már közelébe ér, a kiáltás még dühösebben hallatszik:

— Hé, süket vagy, állj félre az útból!

János most már csak azért is az út közepén marad.

— Nagyra vagy a szekereddel, szeretném, ha a gyalogos ember megijedne tőled! — füstölög magában.

A lovak elsírülnek oldalfélen, de a következő pillanatban olyan kiadós ütést kap János az oldalába, hogy botorkálva bukik bele az árokba. Nézi s hát látja, hogy a szekér faággal van megrakva. Olyan szélesen áll az ág a szekér hátulján, mint a nyírág seprő a nyelén. Egy kiálló vastagabb ág érintette oldalba olyan foganatosan.

Csakhamar kiderült, hogy az ütés, amit János kapott, jóval erősebb a rendesnél. Az érintett oldalbordák ugyanis pár nap múlva nagyon rosszul kezdték viselni magukat, Jánosnak a kórházba kellett befeküdnie velük vagy három hétig.

A heverés unalmában nagy elhatározásra jutott János! Be fogja pörölni a szekeres embert s a nyakába varrja a kórházi költséget.

A szekeres nevét és faluját tudta, mert amikor visszanézett az árokból, leolvasta a szekérről. Ebben tehát nem mutatkozik nehézség.

Az, hogy a szekeres eleget kiabált a bal eset megelőzésére? Igaz, de azt senki sem hallotta, az esetnek nem volt tanuja. Tehát a bíróságon bátran lehet Boldizsár Ferencet vétkes vigyázatlanságból származó, súlyos testisértéssel vádolni.

János végrehajtotta föltett szándékát, törvény elé állította Boldizsár Ferencet azor a címen, hogy figyelmeztetés nélkül elütötte a szekérével.

A bíró vallatni kezdte Boldizsárt:

— Miért nem figyelmeztette a sértett felet a veszedelemre, miért nem kiáltott rája?

A vádlott lesütötte szemét és nem felelt.

— Bizony, szégyelheti magát, hogy olyan könnyelműen veszélyeztette embertársa testi épségét! — fedtte a bíró Boldizsárt. — Most aztán legjobb volna, ha a sértettel kiegyeznének, megfizetné neki a kórházi költséget s amit még fájdalomdíjban jogosan követel. Hajlandó-e a békés kiegyezésre?

Boldizsár Ferenc nézte a bírót, de egy hangot sem ejtett ki.

— Kérem, nyilatkozzék, mert különben elitélem s az többé fog kerülni magának! — türelmetlenkedett a bíró.

Boldizsár Ferenc hallgatott.

A bíró most János felé fordult:

— Hallja, kérem, itt nincs kivel pörölni, mert ez a szegény ember — úgy látszik —, nem tud beszélni, süketnéma. Már pedig süketnématól nem lehet jó lélekkel azt kivánni, hogy rákiáltson valakire.

János felháborodva fordult a bíróhoz:

— Ne tessék hinni a fortélyos huncutnak! Tud az beszélni, hiszen a baleset előtt szörnyű nagyokat kiáltott rám, hogy álljak félre az útból. Most csak fortélyból hallgat a tökéletlen!...

Aproságok • Adomák

Nagyon hideg volt április hónap!

Az időjárás-kutató intézetek megállapítása szerint száz év alatt csak hatszor volt hidegebb április hónap, mint a folyó évben. A szokatlanul nagy hideget az okozta, hogy az északi sarokról rendkívül hideg levegő áramlott Európa felé és a sarki hideg levegő nem engedte, hogy nyugatról és délről meleg levegő toluljon Európa fölé.

Harc a lárma ellen.

Az orvosok megállapítása szerint a gyárak és nagyvárosok lármaja nagyon káros az ember egészségére. A lárma különösen az idegrendszert támadja meg. Angliában világszövetséget akarnak alapítani, amelynek egyetlen feladata volna, hogy a lárma ellen küzdjön. Pontos vizsgálat tárgyává tenné, hogy a különböző zajok milyen hatással vannak a szervezetre és hogy a különböző foglalkozású emberekre milyen hatással vannak a zajok. Így például hozhatjuk fel, hogy a legtöbb embert nem zavarja az óra ketyegése, ha a ketyegést megszokta. Sőt az óraketyegéshez szokott ember azonnal kellemetlenül érzi magát, ha a falióra megáll. A legtöbb anyát a gyermekcsirás nem zavarja úgy, mint a gépkocsik zaja. A gépkocsik vezetőjét a gyermekcsirás zavarja jobban, mint a gépkocsi bugása.

A bor nevének eredete.

Amikor a magyarok honfoglalása idején Árpád az új földet a 108 magyar nemzetség között felosztotta, a Bor nemzetségnek jutott a mai Baranya vármegye területe. Azon a vi-

déken gazdagon termő szőlők voltak, amelyeknek alapját még a rómaiak vetették meg. A későbbi lakosság tovább folytatta a szőlőművelést és a bortermelést. A magyarok megtanulták a meghódított lakosságtól a szőlőművelést és borkészítést.

Amikor a Bor nemzetség feje a rákosmezei nemzetgyűlésekre ment, bivalyszekereken vitték utána a bort tömlőkben. Ültetésre alkalmas szőlővesz- szőket is vitt a nemzetgyűlésekre. Ilyenformán az összes magyar nemzetségek megismerték a szőlőt és a bort s művelése egész Magyarországon elterjedt.

Patkányháboru Londonban.

A londoni Tower várbörtönben nagyon elszaporodtak a patkányok. A patkányok kiirtását megpróbálták patkányfogók, mérgek és macskák segítségével. Azonban nem tudtak eredményt elérni. Most elhatározták, hogy néhány napig mérges gázakkal árasztják el az összes pincehelyiségeket, így remélik, hogy ki fogják irtani a patkányokat.

A jutalomdíj.

— Néni, hazahoztam a macskáját, kérem a jutalmat.

— Csakhogy én nem a macskáért ígertem jutalmat, hanem az énekes kis madaramért.

— Akkor is megillet a jutalom, mert a kis madár benne van a macskában.

A fűsvénység.

Egy urnak borzalmas fogfájása van.

— Miért nem mész fogorvoshoz? — kérdi egy barátja.

— Miért menjek, — feleli a fogfájós, — hiszen három év múlva a fiam már kész fogorvos lesz és akkor nem kerül pénzbe a fogam gyógykezelése.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bár mely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

K. L. Stana. „A vasárnapi találkozások“ című cikk szerzője Chidea jud. Cluj községben lakik.

Az időjárásra vonatkozólag annyit közölhetünk, hogy a mi éghajlatunk alatt biztos időjós-lásokat nem lehet tenni. Időjárásunk jellege ingadozó és különösen tavasszal annyi mellékkörülménytől függ az időjárás kialakulása, hogy a legtudományosabb módszerekkel nyert időjós-lások sem válnak be. Ez azonban még nem jelenti, hogy az emberi tudománynak szegyeinnie kellene magát. Az időjárás kutatás terén a tudomány olyan nagy haladást tett, amilyenre néhány évtizeddel ezelőtt nem is gondolhattunk. Bizonyára ismeri azt a mondást, hogy a kivételek csak erősítik a szabályt. Nos, az időjós-lásra vonatkozólag ez minden tekintetben vonatkozik. Sajnos nem lehet előre tudni, hogy a következő hetek időjárása hogyan fog alakulni.

K. O. Az izületi fájdalmaknak nagyon sokféle oka lehet. Legáltalánosabb ok a meghűlés. Ezenkívül azonban fogbetegségeket, mandula gyulladás is okozhatnak az izületben nagy fájdalmakat. Feltétlenül forduljon orvoshoz, mert ha baját elhanyagolja, könnyen fejlődhetik a betegségből halálos szervi baj.

H. I. Az a tükrök, amelyet erős napfény ér, elhomályosul. Az olyan tükrök elhomályosulását tehát, amelyeket a tornácra vannak

akasztva, a napfény okozza. Ha olcsóbb tükörről van szó, legjobb ujat vásárolni, drágább tükörnek érdemes újabb tükröző felületet készíteni. A közelében levő városban bizonyára elvégzi ezt a munkát valamelyik üveges.

R. Ha a szőlőoltványokat vízbe áztatta és a közbejött eső miatt nem tudta elültetni, ajánljuk, hogy az oltványokat elültetés előtt újból áztassa vízbe. Nem valószínű, hogy az oltványok valami kárt szenvedtek azért, hogy a vízbe való áztatás után nem kerültek azonnal kiültetésre. Ha még nem ültette volna ki az oltványokat, ajánljuk, hogy sürgősen végezze el az ültetést. A gyökereket szabályszerűen metsze meg és mártsa be agyagos pépbe. Valószínűnek tartjuk, hogy oltványainak megeredési százaléka nem lesz rossz.

Ifj. M. A. Ha az Önre kivetett pénzbüntetés még felebbezés alatt áll, amint Ön írja, abban az esetben nincs joga igénybe venni a legutóbbi amnesztia-rendeletben tett és lapunkban már ismertetett engedményeket. Ezért azt tanácsoljuk, hogy amennyiben nincsen meggyőződve 100 százalékosan a felebbezése teljes sikeréről, — vonja vissza a felebbezését, amikor is kérheti az amnesztia alkalmazását.

A kutya ügyében, ha tudja igazolni azt, hogy a kutyáját az vitte el, aki most tartási díjat követel Öntől, forduljon a bírósághoz, ha nem tud vele megegyezni.

M. I. Ha valamelyik új ültetésű gyümölcsfája még most sem kezd hajtani, nem jelenti, hogy a fa elpusztult. Ha néhány napi bőöntözés után sem indul meg a farügyezése, ássa ki és áztassa be az egész fácskát vízbe. Ha nem tudja az egész fát vályuba, vagy valamilyen nagyobb edénybe beáztatni, legalább gyökerét és törzsét, ameddig lehet dugja vízbe. A fát egy, legfeljebb két napig tartsa beáztatva. Ezután vegye ki a vízből, a gyökereit és az ágait is metsze meg gondosan és újból ültesse el. A fácska ha csak nem voltak szövetei a száradás miatt elhalva, feltétlenül hajtani

fog. Amennyiben a fácska kiásása alkalmával azt tapasztálná, hogy a gyökerei elpusztultak, vagy megpenészedtek, úgy nem sok remény lehet arra, hogy az említett eljárással a fát megmenti.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Aláírtkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó bekioldása esetén továbbítunk. Ugyiszintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Kisebb hidmérleget, amely hízó sertések mérlegelésére alkalmas, megvételre keres **Br. Bánffy Dániel gazdasága Ciuguzel**, p. u. Aind, jud. Alba. Ugyanitt gépészkovács kerestetik azonnali belépésre.

Közgazdasági irodalmunk ujdonsága

Dr. Oberdlag József György
új munkája

**Az erdélyi magyarság
szövetkezeti mozgalma**

ára 100 — lej. Megrendelhető a
MINERVA könyvkereskedésben
Cluj - Str. Regina Maria 1.

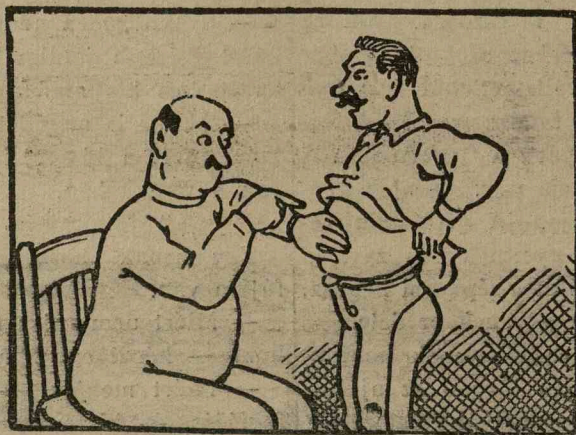
Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

V. J. Cristian, D. J. Crizbav, N. J. Soard, B. F. Santamaria, F. I. Teliu, B. P. P. Sacueni, G. K. Papiu Harion.

Előfizetőinkhez! Hát-rálékos előfizetőink felszólítását megyék, illetve községek szerint folytatjuk s felkérjük azokat, akik ilyen felszólító postautalványt kapnak, sziveskedjenek az ott feltüntetett összeget kiadótívtalunkhoz beküldeni. Azokon a vidékeken, ahol megbízottaink megfordulnak, a hát-rálékos díjat szabályszerű nyugta ellenében ezen megbízottaknak is ki-fizethetik az előfizetők.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: D. K. Chesereu 150, S. M. Jidveiu 150, Z. A. Sileea 150, H. A. Petroseni 186, Olv. Kör Resița 150, Sch. F. Urziceni 3000, Sz. Zs. Pir 150, Hit. szöv. Cernatul de sus 300, M. S. Pan-cisoara 200, L. A. Remetea 65, könyvek elküldve: B. P. P. Sa-cueni 150, D. J. Uisentes 150, L. I. Hoghiz 300, B. I. Cetatea de Balta 250, M. E. Braşov 150, N. I. Brestea 180, G. F. Hidri-faia 150 Lei, r. 1937 dec. 31-ig.

— Hogyan állunk étvágy dolgában?
— Rosszul bizony, mert még az sem esik jól, amitől a doktor úr eltiltott.

Goga Octavian.

Meghalt Goga Octavian.

A román közélet értékes emberét vesztette el. Goga Octavian, volt miniszterelnök meghalt. Goga egyike volt Románia legkiválóbb költőinek. Versei közül nem egy nemzetének szellemi közkinccse lett. Mint költő, a magyar irodalmat is figyelte, Ady Endrével jó barátságban volt. Magyar írók műveiből, Petőfi, Ady verseiből sokat lefordított román nyelvre. Ezen a téren legérdemesebb munkája, hogy Madách Imre világhírű művének: „Az ember tragédiája“-nak nagyon művészi fordításával is megajándékozta nemzetét.

Nagy tisztességgel temették el, mint a nemzet halottját.

A mezei munka dicsérete.

Barázda dül barázdához,
Verejték hull bele,
Hogy az úri népeknek is
Legyen majd kenyere.

A mezei munka legszebb
Dolog a világon.
Szántó-vető magyar testvér,
Az Isten megáldjon.

Ha elvégzed, lesed, van jó
Termésre kilátás?
Emberé a munka mindig,
S Istené az áldás.

Érdemeld ki életeddel,
Hogy Isten megáldjon,
Hogy örökké vígan szánts, vess
Az ősi határon.

Tanuld meg!

A borotválkozás tudománya.

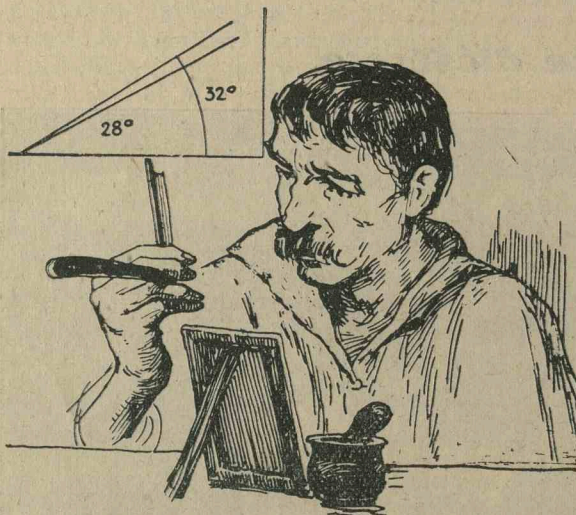
A borotválkozásnál fontos szabályokat kell betartani. Ezeket a szabályokat tudományosan megvizsgálták és megállapították a módokat, amelyeknek segítségével a borotválkozás könnyűvé és kellemessé válik. A borotválkozás legelső feltétele, hogy a szappanozást helyesen kell

végezni. A szappanozás célja, hogy a szakállszőrökről a zsirt leoldja és a víz a szakállszőrökbe behatolva a szőrtet megpuhítsa. A helyesen puhított szőr négyszer puhábbá válik, mint szappanozás előtt volt. Szappanozáshoz helyes dolog langyos vizet használni, mert langyos vízzel a szakáll könnyebben megpuhul. A szappanozást legalább két-három percig kell az arcon tartani és csak azután szabad megkezdeni a borotválkozást.

Május-fényes zöld mezőben,
Fűsarjasztó lágy esőben
Masolyogjon ránk az ég is,
Ezt kéri a „Magyar Nép” is.

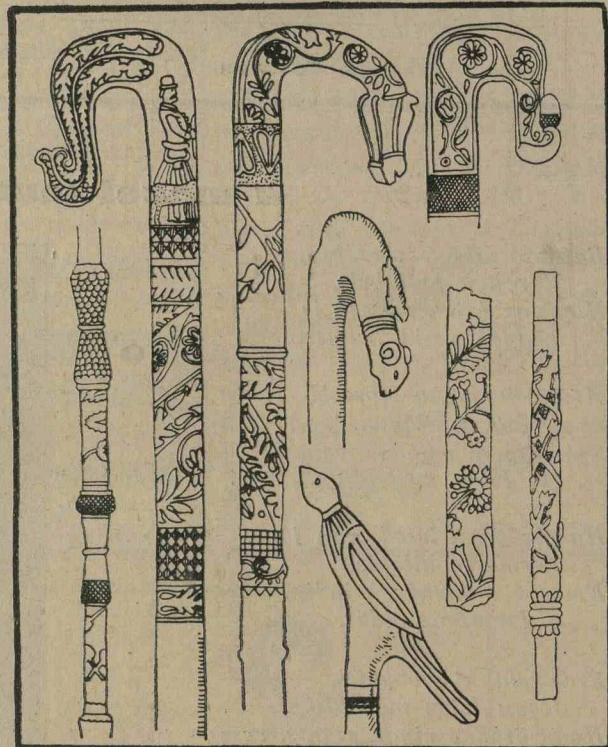
Nagy hibákat követnek el borotválkozás alkalmával azzal, hogy nem tartják helyesen a borotvát. Akár rendes késsel, akár pedig örműködő, úgynevezett zsiléborotvával végezzük a borotválkozást, a borotva pengének megfelelő helyzetben kell állania, hogy a borotválkozást

Képünkön borotválkozó férfit mutatunk be. A kép felső balsarkában látható, hogy a szövegben szereplő 28–32 foknyi szög mekkora. Az alsó vízszintes vonal az arc felületének egy része, a két vonal pedig a 28, illetőleg 32 fokos szög alatt tartott borotvát mutatja be.

könnyen és megvágás veszedelme nélkül lehessen végezni. A tudományos kísérletek szerint a borotva élének az arc felületéhez viszonyítva 28–32 fokos szög alatt kell állania. Ha ennél meredekebben tartjuk a kést, a bőrön könnyen sebet ejtünk, ha ennél laposabban áll a kés, nem vág jól. Az elmondottak figyelembe vételével a borotválkozást könnyűvé és kellemessé tehetjük.

A magyar diszítés alapformái.

A pásztor holmik között szerepelnek olyanok is, melyeket nem a szükség, hanem elsősorban a művészi ösztön teremt meg. Furulyák, botok, ostornyelek mind kellékei a pásztornak, lehetne azonban ezeket egészen egyszerűen megformálni. A pásztor művészi érzéke azonban pompásan „kicifrázza”, disziti, alig hagy síma helyet ezeken a tárgyakon, mindenüvé jut egy kis virág és levél, de helyet kért az állat és ember ábrázolása is.

Kiadja a „Magyar Nép” kiadóbizottsága, Minerva Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — 2238